

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ»

Ступінь вищої освіти – Магістр
Спеціальність 181 «Харчові технології»
Освітня програма «Нутріціологія» (ОС «Магістр»)
Рік навчання ___1___, семестр ___1___
Форма навчання ___денна, заочна___
Кількість кредитів ЄКТС ___4___
Мова викладання ___українська___

Лектор курсу

Світлана ЯШНИК

Контактна інформація
лектора (e-mail)

iashnyks@nubip.edu.ua

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=823>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Психологія управління є необхідною складовою професійної підготовки фахівців. У змісті даного курсу відображена концептуальна позиція відповідно до якої умовою ефективної професійної діяльності фахівця є знання організаційних та управлінських закономірностей. Під час вивчення студенти отримують уявлення про психологічні закономірності управлінської діяльності, проблеми спілкування та взаємодії людей в різних соціальних структурах.

Дисципліна забезпечує розуміння сутності основних категорій психології управління: феномени, загальні засади, структура, функції, методологію, історію розвитку й найхарактерніші сучасні тенденції; розкриття соціально-психологічних особливостей управління, психології управлінської діяльності, психологічних особливостей особистості й організації в управлінні. Закономірності керівництва: влада і особистий вплив керівника; закономірності стилів управління; прийняття управлінських рішень; психологія управління колективом; закономірності динаміки малої соціальної групи та її структура, психологічні феномени у малих та великих соціальних групах; особливості ділового спілкування та шляхи врегулювання конфліктних ситуацій; специфіка гендерних особливостей членів колективу та їх урахування у професійній діяльності.

Курс організований як серія лекцій, завдань для самостійного опрацювання та практичних робіт. Практичні заняття передбачають індивідуальні та групові форми роботи із застосуванням методів активного соціального навчання.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері харчових технологій;

загальні компетентності (ЗК):

оволодіти такими програмними компетентностями:

- пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК1);
- проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК2);
- генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК3);
- діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК5);
- здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК4);

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- розробляти програми ефективного функціонування підприємств харчової промисловості та/або закладів ресторанного господарства (ФК4);
- здатність до науково-педагогічної діяльності у закладах вищої та фахової передвищої освіти (ФК7);

– здатність розробляти та реалізовувати науково-технічні проекти у сфері харчових виробництв з урахуванням технічних, соціально-економічних, правових та інших аспектів (ФК9);

– здатність прогнозувати подальший розвиток харчової галузі в умовах глобалізації економічного розвитку суспільства (ФК11);

оволодіти такими програмними компетентностями:

– приймати ефективні рішення, оцінювати і порівнювати альтернативи у сфері харчових технологій, у тому числі у невизначених ситуаціях та за наявності ризиків, а також в міждисциплінарних контекстах (ПРН1);

– відшукувати систематизувати та аналізувати науково-технічну інформацію з різних джерел для вирішення професійних та наукових завдань у сфері харчових технологій (ПРН2);

– розробляти та викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти. (ПРН12);

– розробляти та реалізовувати наукові та науково-технічні проекти у сфері харчових технологій та дотичних до неї міждисциплінарних проблем з урахуванням технічних, соціальних, економічних та правових аспектів (ПРН14).

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні/ самостійна робота)	Результати навчання	Завдання	Оцінюван- ня
Модуль 1. Теоретичні основи психології управління				
Тема 1. Психологія управління як галузь психологічної науки	1/2/8	Знати теоретичні основи психології управління. Розуміти основні функції управлінської діяльності. Розрізняти сучасні підходи до управління. Порівнювати та аналізувати різні моделі управління. Застосовувати методи управління.	Практична робота 1. Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури щодо змісту, структура та психологічних компонентів управління; управлінські функції як складові процесу управління. Огляд сучасних підходів до управління; методів управління.	9 балів
			Написання тематичної контрольної роботи 1	6 балів
Тема 2. Психологія особистості керівника	2/4/8	Аналізувати форми влади і впливу; аналізувати особливості лідерства; знати основні теорії лідерства; розуміти застосування	Практична робота 2. Вирішення завдання для самоперевірки; розв'язання кейсу проблемних ситуацій. Дослідження	7 балів

		різних методів впливу; вміти застосовувати психологічні методики визначення здатності та ефективності управлінської діяльності.	управлінських умінь (теоретична поведінкова модель) Написання тематичної контрольної роботи 2	8 балів
Тема 3. Психологія стилю управління	2/4/8	Знати типологію стилів керівництва; розрізняти індивідуальні стилі керівництва та прийоми і принципи керівництва; феномен керівництва; вміти розкривати зміст об'єктивних та суб'єктивних факторів стилю управління; вміти застосовувати психологічні методики з метою визначення стилю керівництва.	Практична робота 3. Вирішення завдання для самоперевірки: аналіз стилів управління індивідуальних і групових суб'єктів управління; розв'язання кейсу проблемних ситуацій. Визначення провідних компонентів індивідуального стилю у визначенні «психологічного портрета», «почерку» керівництва. Застосування психологічних методик з метою визначення стилю керівництва.	5 балів
			Написання тематичної контрольної роботи 3	10 балів
Тема 4. Психологія управління колективом	3/6/8	Розуміти особливості соціальної організації як об'єкту управління; знати структуру взаємовідносин у малій соціальній групі; аналізувати стадії розвитку колективу організації; розрізняти феномени	Практична робота 4. Вирішення завдання для самоперевірки: група як складова соціальної системи управління; основи групової самоорганізації. Розв'язання кейсу проблемних	9 балів

		<p>групової життєдіяльності; аналізувати умови успішної діяльності групи; досліджувати розподіл ділових ролей в організації; формувати управлінські команди.</p>	<p>ситуацій. Розподіл ділових ролей в організації (формування управлінської команди); організаторські вміння керівника: «Серфінг управління».</p>	
			Написання тематичної контрольної роботи 4	6 балів
Тема 5. Психологія управління конфліктами	2/2/9	<p>Знати особливості конфліктів, види і функції; визначати причини ділових і міжособистісних конфліктів; розрізняти структурні компоненти конфлікту; аналізувати динаміку виникнення та розвитку конфлікту; розуміти наслідки конфліктних ситуацій; знати стратегії поведінки у конфліктах та способи та методи управління конфліктами.</p>	<p>Практична робота 5. Вирішення завдання для самоперевірки: попередження та розв'язання управлінських конфліктів в організаціях; розв'язанням кейсу проблемних ситуацій. Аналіз структурних методів управління конфліктами</p>	8 балів
			Написання тематичної контрольної роботи 5	7 балів
Проміжний контроль Тест модуля 1		Узагальнення набутих знань та умінь.	Виконати тест	25 балів
Всього за 1 модуль	10/18/41			100 балів
Модуль 2. Механізм соціально-психологічної взаємодії керівника і трудового колективу				

Тема 6. Підвищення ефективності праці через стимулювання і формування сталих мотивів	1/4/9	Знати сучасні наукові підходи до розуміння мотивації і її ролі в управлінні. Аналізувати загальну схему «дерева потреб-цілей» в діяльності керівника; розуміти види мотивації керівника при об'єктивно заданих цілях; аналізувати чинники мотивації управлінської діяльності керівника; розуміти демотивуючі чинники управлінської діяльності керівника; визначити адиктивність (звикання, залежність) до влади в мотиваційній сфері особистості керівника; вміти застосовувати форми організації мотиваційного процесу.	Практична робота 6. Вирішення завдання для самоперевірки: застосування стратегій забезпечення керівником мотивації діяльності працівників в організації; розв'язанням кейсу проблемних ситуацій. Аналіз методів дослідження мотивації керівника при об'єктивно заданих цілях: усвідомлені і неусвідомлені мотиви, ідентифікації, саморозвитку, досягнення, просоціальні, афіліації, влади.	5 балів
			Написання тематичної контрольної роботи 6	10 балів
Тема 7. Гендерні особливості в управлінні	2/4/9	Аналізувати гендерні аспекти лідерства в сфері управління. Знати про психосексуальну диференціацію та її вплив на статевий розподіл праці; порівняння управлінських якостей чоловіків та жінок; визначити специфіку жіночого та чоловічого стилю управління; аналізувати теорії жіночого	Практична робота 7. Вирішення завдання для самоперевірки: гендерні аспекти лідерства в сфері управління; розв'язанням кейсу проблемних ситуацій. Аналіз теорій жіночого лідерства та стратегій статевого менеджменту.	9 балів
			Написання тематичної	6 балів

		лідерства; аналізувати стратегії статевого менеджменту, встановлювати його причини та наслідки; аналізувати типи кар'єри жінки.	контрольної роботи 7	
Тема 8. Психологічні особливості прийняття управлінських рішень	1/2/8	Знати особливості управлінського рішення та їх типи; розрізняти основні особистісні профілі рішень; аналізувати моделі поведінки керівників в процесі прийняття рішення; використовувати психологічні варіанти управлінського впливу у формах та методах звернення керівника до працівників; розуміти психогеоетрію управлінських рішень.	Практична робота 8. Вирішення завдання для самоперевірки: психологічні особливості планування і прийняття керівниками управлінських рішень; розв'язанням кейсу проблемних ситуацій. Аналіз моделі впливу психологічних чинників на процес прийняття управлінських рішень. Кінолекторій: «Всевидяче око».	7 балів
			Написання тематичної контрольної роботи 8	8 балів
Тема 9. Психологія ділового спілкування	1/2/8	Знати особливості ділового спілкування, його форми; аналізувати структуру ділового спілкування; використовувати вербальні та невербальні засоби ділового спілкування; аналізувати рівні ділового спілкування; типи ділового спілкування; знати принципи	Практична робота 9. Вирішення завдання для самоперевірки: комунікації в організаціях (процес, типи, зв'язки, бар'єри); розв'язанням кейсу проблемних ситуацій. Дієві комунікації: розробка ефективної комунікаційної стратегії організації	6 балів

		етики ділового спілкування у психології.	Написання тематичної контрольної роботи 9	9 балів
		самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.	Самостійна робота 1	20 балів
Проміжний контроль Тест модуля 2		Узагальнення набутих знань та умінь.	Виконати тест	20 балів
Всього за 2 модуль	5/12/34			100 балів
Всього за семестр	15/30/75			70
Екзамен		Розуміння психологічних закономірностей управлінської діяльності.	Виконати тест, пройти усну співбесіду за відкритими питаннями тесту.	30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання тематичних контрольних робіт та модульних контрольних робіт відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Студент повинен виконати всі передбачені курсом види робіт. Якщо до завершення курсу студент не ліквідував заборгованість і не набрав необхідний мінімум балів (наприклад, навчальна робота 42 бали), він буде спрямований на повторне вивчення курсу.
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Необхідно дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/node/12654). Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Контрольні роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може

відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Яшник С.В., Омельченко Л.М., Костюк Д.А. Психологія управління: навч. посіб. Київ: РПФ «КОМПРІНТ». 2020. 270 с.
2. Психологія управління: тестові завдання: навч. посіб. для підготовки та підвищення кваліфікації керівників АПК спеціальності «Державна служба» ОКР «Магістр». Укл.: Свистун В. І., Омельченко Л. М., Яшник С. В. та ін. Київ: НУБіП України, 2011. 55 с.
3. Яшник С. В. Методичні матеріали для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Психологія управління». Київ: НУБіП України, 2017. 220 с.
4. Яшник С. В. Мотиваційні механізми регуляції управлінської культури керівника: навч. посіб. Кив: НУБіП України, 2014. 176 с.
5. Брич В., Корман М. Психологія управління. К.: Кондор, 2013. 384 с.
6. Психологія управління: навч. посіб. Д. І. Дзвінчук, Н. Г. Діденко, О. К. Любчук, В. І. Малімон. К. : СІК ГРУП УКРАЇНА, 2013. 293 с.
7. Психологія управління та конфліктологія: підручник. І. І. Свидрук, Ю. Б. Миронов. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. 320 с.
8. Собченко О. М., Подольська Л. Д. Психологія управління: навч. посіб. Київ: Кондор-Видавництво, 2013. 196 с.
9. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 222 с.

Допоміжні

1. Кулініч І. О. Психологія управління: навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 292 с.
2. Орбан-Лемберик Л.Е. Психологія управління: Навч. посіб. Івано-Франківськ: Плай, 2001. 695 с.
3. Ходаківський Є. І. Психологія управління. 5-те вид. перероб. та доп. Підручник. Є. І. Ходаківський, Ю. В. Богоявленська, Т. П. Грабар. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 492 с.
4. Власова О. І. Соціальна психологія організацій та управління: навч. підр. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 398 с.

Інформаційні ресурси

1. Дзюба Т.М. Комплекс методик для діагностики психологічної готовності керівника школи до взаємодії в умовах конфлікту. За наук. ред. Л.М. Карамушки. Полтава: ПОППО. 2005. 64с. <http://poippo.pl.ua/file/book/dzyba.pdf> (Дата звернення: 18.04.2024 р.).
2. Методи прийняття управлінських рішень. Конспект лекцій з навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. 67с. <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/2020/kzpd/z/zl16.2.pdf> (Дата звернення: 18.04.2024 р.).
3. Презентація: Психологія управління <https://slide-share.ru/psikhologiya-upravlinnya-96576> (Дата звернення: 18.04.2024 р.).
4. Прищак, М. Д. Психологія управління в організації: навч. посіб. М. Д. Прищак, О. Й. Лесько. [2-ге вид., перероб. і доп.]. Вінниця, 2016. 150 с.

https://shron1.chtyvo.org.ua/Pryschak_Mykola/Psykholohiia_upravlinnia_v_orhanizatsii.pdf

(Дата звернення: 18.04.2024 р.).

5. Психологія управління (дистанційний курс) <https://pdp.nacs.gov.ua/courses/psykholohiia-upravlinnia> (Дата звернення: 19.05.2022 р.).
6. Shenge N. A. Managerial Psychology. URL: <file:///C:/Users/HP/Downloads/ManagerialPsychology.pdf> (Дата звернення: 18.04.2024 р.).
7. Яшник С. В. Психологія управління: ЕНК [для студентів спеціальності «Психологія»]. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=823> (Дата звернення: 18.04.2024 р.).